

Egenskaper ved integralet

$$\blacksquare \int_a^b c \, dx = c(b - a)$$

$$\blacksquare \int_a^b c f(x) \, dx = c \int_a^b f(x) \, dx$$

$$\blacksquare \int_a^b (f(x) + g(x)) \, dx = \int_a^b f(x) \, dx + \int_a^b g(x) \, dx$$

$$\blacksquare \int_a^b f(x) \, dx + \int_b^c f(x) \, dx = \int_a^c f(x) \, dx$$

Matematikk 1 2002-09-16 – p.2/7

Egenskaper (forts)

$\blacksquare$ Om $a < b$ og $f(x) \geq 0$ på $[a, b]$ er

$$\int_a^b f(x) \, dx \geq 0$$

$\blacksquare$ Om $a < b$ og $f(x) \leq g(x)$ på $[a, b]$ er

$$\int_a^b f(x) \, dx \leq \int_a^b g(x) \, dx$$

Endelig vil vi kreve av integralet at **enhver kontinuerlig funksjon definert på et lukket intervall er integrerbar.**

Matematikk 1 2002-09-16 – p.3/7

Fundamentalteoremet

Hvis f er kontinuertlig på $[a, b]$, må

$$\frac{d}{dx} \int_a^x f(\xi) d\xi = f(x)$$

for alle $x \in [a, b]$.

Konsekvens av dette:

Dersom F er en antiderivert til f , er

$$\int_a^b f(\xi) d\xi = F(b) - F(a)$$

Partisjoner og Riemannsummer

Partisjon P av $[a, b]$:

$$a = x_0 < x_1 < x_2 < \dots < x_{n-1} < x_n = b.$$

Notasjon: $\Delta x_i = x_i - x_{i-1}$, $|P| = \max_{1 \leq i \leq n} \Delta x_i$.

Riemannsum R assosiert med P :

$$R = \sum_{i=1}^n f(x_i^*) \Delta x_i$$

hvor $x_i^* \in [x_{i-1}, x_i]$ for $i = 1, 2, \dots, n$ (**punktvalg**).

Integrerbarhet

Integrerbarhet for en funksjon f over et intervall $[a, b]$: f kalles **integrerbar** med **integral** I dersom: For enhver $\epsilon > 0$ finnes $\delta > 0$ slik at for enhver partisjon P av $[a, b]$ med $|P| < \delta$ og enhver Riemannsum R assosiert med P er

$$|R - I| < \epsilon.$$

Notasjon

$$I = \int_a^b f(x) dx.$$

Riemannintegralet

Integralet vi nettopp har definert, kalles **Riemannintegralet**.

Det oppfyller aksiomene vi stilte opp, og derfor også **fundamentalteoremet**.